

Energetický management kraje

pro: jednání rady kraje č. 22/2022 dne 12. 7. 2022
zpracoval: I. Fryšová, D. Vichr
předkládá: Z. Berka, I. Fryšová

počet stran: 3
počet příloh: 1

Shrnutí:

Subjekt: energetický management kraje - další postup pro snižování spotřeb energií; aktuální vývoj cen elektřiny a plynu

Popis problému:

Územní energetická koncepce Kraje Vysočina, aktualizovaná v roce 2017 a schválená Zastupitelstvem Kraje Vysočina v červnu 2018 usnesením č. 0544/04/2018/ZK (*„Zastupitelstvo kraje schvaluje Územní energetickou koncepci Kraje Vysočina – aktualizace 2017 - 2042 při zohlednění podmínek uvedených v souhlasném stanovisku SEA dle materiálu ZK-04-2018-82, př. 1“*), zahrnuje zavedení systému managementu hospodaření s energií dle normy ČSN EN ISO 50001:2012.

Součástí zavedení systému managementu hospodaření s energií dle této normy bylo i schválení Energetické politiky Kraje Vysočina a Pravidel Rady Kraje Vysočina k systému managementu hospodaření s energií (*„Rada kraje schvaluje Energetickou politiku Kraje Vysočina dle materiálu RK-35-2018-82, př. 1; Pravidla Rady Kraje Vysočina k systému managementu hospodaření s energií dle materiálu RK-35-2018-82, př. 2; jmenuje Ing. Martina Kuklu, náměstka pro oblast ekonomiky a majetku politikem pro energetiku.“*). Energetická politika Kraje Vysočina byla dále aktualizována v červenci 2019 usnesením č. 1194/20/2019/RK (*„Rada kraje schvaluje Energetickou politiku Kraje Vysočina dle materiálu RK-20-2019-91, př. 1.“*) a jejím cílem je plné využití potenciálu energetických úspor v organizacích kraje, jehož výše je odhadována na min. 10 % ze stávající celkové spotřeby energií.

Ve vazbě na tyto základní dokumenty je každoročně nastavován akční plán k systému managementu hospodaření s energií. Aktuální znění akčního plánu pro rok 2022 je obsahem materiálu RK-06-2022-38, př. 2. Akční plán je vždy zaměřen na sledování spotřeb, jejich evidenci, investiční opatření na majetku kraje s cílem snižování spotřeb energií a nastavení měkkých aktivit - práce s uživateli objektů v majetku kraje s cílem snižování spotřeb energií.

Snižování spotřeb energií je vysoce aktuálním tématem nejen z důvodu ochrany životního prostředí, ale především z důvodu současných a budoucích cen energií. Spotřeby elektřiny a plynu na majetku kraje a predikce jejich cen jsou uvedeny v materiálu RK-22-2022-40, př. 1.

Návrh řešení, zdůvodnění:

Za současné situace je nezbytné se ještě důsledněji zaměřit na snižování spotřeb jednotlivých energií / komodit (elektřina, plyn, teplo, voda). Jako možná řešení se jeví:

- Investiční opatření
 - Fotovoltaika - mimo již realizovaná opatření / opatření v přípravě / probíhající stavby / projekty v udržitelnosti na řadě objektů v majetku kraje z pohledu jejich zateplení či výstavby nových objektů v pasivním energetickém standardu, odbor regionálního rozvoje (dále „ORR“) doporučuje zaměřit se na využití obnovitelných zdrojů energie (fotovoltaika) na objektech, kde to bude vhodné. Jako první objekty v majetku kraje doporučuje ORR řešit areály Nemocnice Třebíč a Nemocnice Nové Město na Moravě. Dále ORR doporučuje analýzu vhodnosti využití fotovoltaiky ve všech areálech v majetku kraje se spotřebou vyšší než 100 MWh.

- Měkká opatření – dne 9. 6. 2022 proběhlo poslední školení energetických manažerů KrÚ a příspěvkových organizací, které bylo mimo jiné zaměřeno na úspory energií a správné užívání budov.

I ve vazbě na výstupy tohoto školení ORR doporučuje ve spolupráci s hospodářskou správou KrÚ a všemi příspěvkovými organizacemi zaměřit se opětovně na:

- Vytápění budov - spotřeba energie pro vytápění budov tvoří 30 – 70 % nákladů spojených s provozem budovy. Je tedy nutné se dále zabývat nejen investičními opatřeními, popsanými výše, ale i opatřeními v podobě správné regulace vytápění založené na pravidelném sledování a vyhodnocování naměřených teplot v budovách apod.
- Ohřev teplé vody - teplá voda může tvořit až 50 % spotřeb energie v budově. Ohřev teplé vody je energeticky velice nákladný a je třeba věnovat zvýšenou pozornost správnému nastavení cirkulace teplé vody v čase v jednotlivých objektech. Úspor lze dále dosáhnout i pouhým uvážlivějším ohřevem vody např. v rychlovárných konvicích, tj. neohřívat větší množství, než které uživatel v daném okamžiku reálně spotřebuje.
- Větrání v budovách - větrání v budovách vytváří cca 30 % dodatečnou spotřebu energie. Je proto nutné uživatelům připomenout principy správného větrání v budovách, kterými se minimalizují tepelné ztráty a možnosti vzniku plísní.
- Osvětlení - dle druhu provozu může osvětlení tvořit 10 – 40 % spotřeby elektřiny. Instalace moderních osvětlovacích soustav může přinést rychlou a významnou úsporu energie. Ovšem obyčejným zhasínáním tam, kde v daném okamžiku není třeba svítit, lze docílit úspory energie ihned i bez investic.

Stanoviska:

Grémium ředitele:

Grémium ředitele podporuje navrhované řešení a doporučuje radě kraje usnesení schválit. Aktuální vývoj cen energií je dynamický a důsledkem mohou být i velmi vážné hospodářské potíže jednotlivých občanů, rodin a výrobních i nevýrobních organizací, veřejnou správu nevyjímaje. O to je důležitější hledat možné úspory ve spotřebě a přijímat k tomu účinná opatření, a to nejen v oblasti investiční, ale také provozní. Usnesení rady kraje může být následně využíváno mimo jiné i jako impuls k žádoucímu zvyšování provozní kázně. V případě schválení z něj vyplynou povinnosti, ale stane se i oporou managementu krajského úřadu a všech jednotlivých příspěvkových organizací.

Odbor dopravy a silničního hospodářství:

Krajská správa a údržba silnic Vysočiny (KSÚSV) má připraveny projekty ke snižování energetické náročnosti budov v jejich správě. Realizace těchto projektů je podmíněna přidělením finančních prostředků do rozpočtu KSÚSV. Vzhledem k aktuálním finančním možnostem KSÚSV realizuje pouze části projektů.

S předloženým materiálem souhlasíme.

Odbor ekonomický:

Ekonomický odbor podporuje hledání úsporných řešení za účelem snižování spotřeb energií. Současné a budoucí ceny energií totiž budou mít výrazně negativní dopad do rozpočtového hospodaření kraje, a to jak v tomto roce, tak zejména v rocích následujících. Při návrhu rozpočtu na rok 2023 je nutno v příslušných kapitolách nárokovat finanční prostředky odpovídající predikovaným cenám energií. Investiční opatření by měly zohledňovat finanční možnosti kraje.

Odbor personální a hospodářské správy:

nemá připomínky k návrhu usnesení. Podporuje hledání úsporných řešení a zvýšený dohled v uvedených tématech. Je připraven poskytnout maximální součinnost.

Odbor zdravotnictví:

Odbor zdravotnictví souhlasí s návrhem usnesení.

Odbor školství, mládeže a sportu:

Stanovisko OŠMS bude předloženo na jednání rady kraje.

Odbor sociálních věcí:

Stanovisko OSV bude předloženo na jednání rady kraje.

Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu:

Stanovisko OKPPCR bude předloženo na jednání rady kraje.

Návrh usnesení:

Rada kraje ukládá

- odboru regionálního rozvoje a odboru majetkovému ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi zřízenými Krajem Vysočina prověřit možnost realizace investičních opatření na využití obnovitelných zdrojů energie (fotovoltaika) na objektech v majetku kraje v areálech se spotřebou vyšší než 100 MWh;
- odboru regionálního rozvoje a odboru majetkovému ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi zřízenými Krajem Vysočina a hospodářskou správou KrÚ opětovně prověřit správnost nastavení vytápění budov, cirkulaci teplé vody v čase v jednotlivých objektech, zavedené větrání v budovách apod.;
- odboru regionálního rozvoje ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi zřízenými Krajem Vysočina a hospodářskou správou KrÚ opětovně proškolit zaměstnance zařazené do KrÚ a jednotlivých krajem zřízených příspěvkových organizací o principech hospodárného a efektivního využívání energií;
- odboru regionálního rozvoje a odboru majetkovému předložit Radě Kraje Vysočina výstup z realizovaných opatření přijatých v materiálu [RK-22-2022-40](#) nejpozději do 31. 12. 2022;

vyzývá

ředitele KrÚ a ředitelky a ředitele příspěvkových organizací kraje ke snižování spotřeb energií v maximální možné míře a dle provozních možností dané organizace.

odpovědnost: Odbor regionálního rozvoje, Odbor majetkový, Odbor personální a hospodářské
správy

termín: 31. 12. 2022